
Inleiding

33 dierhouderijorganisaties, verenigd in het Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders (25 stamboeken/verenigingen), de Nederlandse Werkgroep van Pluimvee, Parkvogels en kleinvee (NWPP) 8 organisaties¹ en de Hobbyvarkenvereniging maken gebruik van de gelegenheid om te reageren op het voorgenomen Besluit diergezondheid.

AMvB en MR

De consultatie Besluit Diergezondheid betreft regels op het niveau van de Wet dieren en op niveau van diverse AMvB's. Voor hobbydierhouders geldt dat er soms uitzonderingen worden gemaakt die recht doen aan de situatie waarin dieren niet-commercieel gehouden worden. Deze uitzonderingen worden veelal geregeld in ministeriële regelingen. Dit geldt voor veel van de huidig voorgelegde wijzigingen en aanpassingen. Zoals toegezegd gaan wij ervan uit dat we vooraf betrokken worden bij de opstelling van deze ministeriële regelingen.

Definiëring begrippen

Wij pleiten voor meer helderheid bij de definities van de begrippen die in de Wet dieren gehanteerd worden. De meeste diersoorten die gehouden worden door onze organisaties worden gehouden als **gezelschapsdier**, dat geldt voor vogels, knaagdieren, voor pluimvee en vaak ook voor varkens. Alleen bij de kleinschalige hobbymatige schapen- en geitenhouderij is de fokkerij minder scherp te onderscheiden van de commerciële houderij.

De Europese DGV is op dit punt niet erg helder in zijn begrippen. Pluimvee is commercieel gehouden pluimvee (Artikel 4 9)), pluimvee als gezelschapsdier gehouden valt onder 'in gevangenschap levende vogels' (Artikel 4 10)). De lijst van gezelschapsdieren omvat vogels (Artikel 4 11 DGV)), maar geen kippen, kalkoenen, parelhoen, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels. Een houder van gezelschapsdieren is geen 'exploitant' (Artikel 4 24)), maar van pluimvee weer wel?

Wij hebben de volgende opmerkingen bij het voorgelegde Besluit diergezondheid

Hoofdstuk 3 Besluit Diergezondheid

3.3 Uitvoering monitoringsprogramma's door aangewezen laboratoria

Wij hebben ervoor gepleit om steeds te kijken of er een markt voor deze monitoringsprogramma's en of aanbesteding mogelijk is. Wij zijn huiverig voor de constructie van een aangewezen laboratorium. De ervaring leert dat de kosten bij de houders komen te liggen, terwijl zij op de begroting/kosten geen of maar gering invloed kunnen uitoefenen. Het maken van goede contractuele afspraken en controle ligt immers niet bij de gebruikers, maar bij LNV. LNV maakt, zo blijkt uit de Memorie van Toelichting een andere afweging en kiest vanuit inhoudelijk en

¹ Deelnemers aan de NWPP zijn: Aviornis, Kleindierliefhebbers Nederland, Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders, Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, Nederlandse Bond van Sierduiven, Nederlandse Postduivenorganisatie, Stichting Zeldzame Huisdierrassen, vereniging Stads- en Kinderboerderijen.

uitvoeringstechnisch oogmerk voor het beleggen van de monitoringsprogramma's bij één instelling. LNV wil daartoe de Gezondheidsdienst voor Dieren aanwijzen. Vanuit inhoudelijk perspectief kunnen wij ook de voordelen zien van het beleggen van deze taken bij één instelling. De GD is dan het meest aangewezen. Tegelijkertijd vergroot deze keuze de afhankelijkheid van LNV van deze ene uitvoerder. In de MvT wordt verder gesteld dat de minister de bevoegdheid krijgt om jaarlijks om een werkplan te vragen en verder om op basis van de Comptabiliteitswet 2016 het financiële toezicht nader uit te werken. Wij zijn van mening dat daar waar houders kosten moeten betalen zij jaarlijks een begroting krijgen te zien en hun stem kunnen laten horen in de te maken afspraken en controle.

Hoofdstuk 6. Artikel 6.1 Wijziging Besluit dierlijke producten paragraaf 2 Levende dierlijke producten

Wellicht ten overvloede merken we op dat kunstmatige inseminatie (KI) bij het fokken met vogels, pluimvee, konijnen, sierduiven welke als gezelschapsdieren gehouden worden mogelijk moet zijn en blijven. Uiteraard mag het welzijn van de donor en de ontvanger niet in het geding komen. Bij het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland worden continu producten van opgeslagen in de genenbank ter conservering van genetisch materiaal. Het verzamelen en toepassen moet mogelijk blijven voor dierrassen en -soorten.

Hoofdstuk 4 Waardevaststelling bij ziektebestrijdingsmaatregelen

Artikel 4.4 Maximale tegemoetkoming voor dieren

Doel van het beleid is om preventieve ruiming zoveel mogelijk te voorkomen en de dieren van de hobbymatige houders en de zeldzame rassen daarbij te ontzien. In de uitzonderlijke situatie dat er toch ruiming plaatsvindt bij hobbyhouders zijn wij het niet eens met de maximering. Het zal zelden voorkomen dat het huidige voorgestelde maximum niet toereikend zal zijn, maar juist daarom is het van belang voor zeldzame diersoorten en rassen niet te maximeren, zodat medewerking aan preventieve ruiming gewaarborgd is.

Artikel 4.6 Vakbekwaamheidseisen deskundige

punt d. zien wij graag toegevoegd dat er kennis is van (oorspronkelijke) soorten en zeldzame dierenrassen.

Artikel 6.4 Wijzigingen Besluit houders van dieren

B Paragraaf 9 Houden van schapen of geiten Artikel 1.46

Wij begrijpen de zorg om de Q-koorts na de uitbraak en de enorme gevolgen voor de humane gezondheid. Wij weten dat op dit moment een versoepeling van het preventiebeleid niet haalbaar is. Toch blijven wij van mening dat de verplichting om dieren te vaccineren vóór het bijeenbrengen van dieren voor besloten keuringen een overbodige maatregel is, die de hobbydierhouderij ernstige schade toebrengt door de kosten en de rompslomp om de dieren te vaccineren.

Paragraaf 11 Identificatie en registratie van dieren

Artikel 1.52 en 1.54 en 1.55 Gegevens registratie identificatie- en registratiesysteem pluimvee e.v.

MvT 4.3.1. Registratieverplichtingen en 4.3.2. Identificatie en registratie van dieren

De kleinschalige niet-commerciële houders van kippen, kalkoenen, parelhoenders en eenden zijn geen pluimveehouders in de zin van de DGV. Zij houden deze dieren als gezelschapsdieren en

daarmee gaat het om 'vogels die in gevangenschap gehouden worden. Zij zijn in die zin geen exploitant (Artikel 4 DGV 24). Wij gaan ervan uit dat houders van 'in gevangenschap levende vogels' van deze registratie worden uitgezonderd op basis van de Implementing Act die najaar 2020 wordt verwacht over de uitzonderingen op de betreffende EU-verordening. Wij worden graag betrokken bij de invulling van de ministeriële regeling.

C Paragraaf 3a Reinigen en ontsmetten

Artikel 2.10a. Reinigings- en ontsmettingsplaats houder evenhoevigen

Lid 3 verwijst naar nadere regels bij Ministeriële Regeling. Wij worden hier graag bij betrokken en pleiten voor eenvoud bij de houder van kleinschalige, niet-commercieel gehouden dieren maar wel met meer dan 10 dieren.

NN Paragraaf 3 Houden van evenhoevigen voor vertoning

Artikel 4.15 Tentoonstellen en keuren evenhoevigen

De NWPP zou graag een verruiming van dit artikel zien, zodat als een dier wordt verkocht, dit direct naar de nieuwe eigenaar kan vanaf de tentoonstelling. Dit speelt vooral bij de (zeldzame) runderrassen. De dieren worden nu 1 op 1 naar de locatie van de tentoonstelling worden vervoerd, vervolgens weer 1 op 1 terug naar het oorsprongbedrijf, Daar moeten ze 21 dagen verblijven en dan mogen ze pas naar de nieuwe eigenaar. De dieren die worden aangevoerd bij een tentoonstelling moeten aan diverse gezondheidstechnische voorwaarden voldoen. Het risico op verspreiding van ziekten onder deze dieren is daarom zeer gering. Verruiming van de regels op dit punt zou daarom geen extra risico met zich meebrengen. Daarnaast wordt er al voldoende onderscheid gemaakt tussen het bijeenbrengen van dieren voor de handel of bijeenbrengen van dieren voor tentoonstellingen en keuringen door de andere extra verplichtingen die aan tentoonstellingen en keuringen worden opgelegd, zoals de aanvraagperiode en de keuring vooraf door een dierenarts. Een quarantaine van 2-3 weken op het aanvoerende bedrijf is dan ruim voldoende om geen enkel risico te lopen.

Paragraaf 4 Houden van vogels voor vertoning

Artikel 4.18 en MvT 4.1.3.2. Pluimvee en in gevangenschap levende vogels

Het is niet eenvoudig om de definities hier goed te volgen. Dit hangt samen met de wijze van definiëring in de Europese Diergezondheidsverordening.

Bij pluimvee gaat het om commercieel gehouden pluimvee, gehouden voor de productie van ondermeer vlees en eieren. Hobbymatig gehouden pluimvee valt onder 'in gevangenschap levende vogels die worden gehouden'. Deze dieren worden gehouden als gezelschapsdier, conform de omschrijving van gezelschapsdieren in de Diergezondheidsverordening.

(Internationale) tentoonstellingen van pluimvee, gehouden als gezelschapsdier zijn toegestaan omdat deze dieren niet vallen onder de definitie van pluimvee (conform de Diergezondheidsverordening). Dat betekent dat de huidige praktijk van internationale tentoonstellingen van sierpluimvee kan worden voortgezet.

Maar hoe zit dat met tentoonstellingen in Nederland waar alleen dieren uit Nederland komen?

Met het van kracht worden van het Besluit Diergezondheid wordt ook het Besluit houders van dieren uitgebreid.

Dit besluit heeft al een hoofdstuk 4 met de titel: Houden van dieren voor vertoning.

Aan dit hoofdstuk worden twee paragrafen, de nummers 3 en 4, toegevoegd.

Paragraaf 4 heeft dan als onderwerp "Houden van vogels voor vertoning".

In artikel 4.18 wordt de regelgeving voor evenementen met vogels beschreven.

De nieuwe tekst is letterlijk:

Artikel 4.18. Evenementen met vogels.

1. *Het is verboden om pluimvee als bedoeld in artikel 4, onderdeel 9, van de verordening (EU) nr. 2016/429 of in gevangenschap levende vogels als bedoeld in artikel 4, onderdeel 10, van de verordening bijeen te brengen op een tentoonstelling, keuring of ander evenement waar enkel uit Nederland afkomstige dieren aanwezig zijn.*

2. *In afwijking van het eerste lid is het toegestaan om:*
 - a. *In gevangenschap levende vogels bijeen te brengen voor een keuring of tentoonstelling;*
 - b. *Postduiven bijeen te brengen voor een wedvlucht.*

3. *Bij ministeriele regeling worden regels gesteld over keuring, tentoonstellingen en wedvluchten als bedoeld in het tweede lid, met betrekking tot:*
 - a. *Vaccinatie tegen besmettelijke dierziekten;*
 - b. *Onderzoek naar de aanwezigheid van besmettelijke dierziekten;*
 - c. *Melding van het bijeenbrengen bij Onze Minister;*
 - d. *Bij te houden en over te leggen gegevens.*

Zienswijze NWPP

De NBvV bepleit het verwijderen van het in rood afgedrukte gedeelte van het nieuwe artikel 4.18

Het in het eerste lid genoemde verbod om vogels bijeen te brengen op een tentoonstelling waar enkel uit Nederland afkomstige dieren aanwezig zijn, impliceert een rechtstreeks verbod op het houden van tentoonstellingen die alleen voor leden van de organiserende Nederlandse verenigingen toegankelijk zijn. Deze regelgeving dwingt iedere organisator van een Nederlandse tentoonstelling om buitenlandse vogels toe te laten.

In de memorie van toelichting op het Besluit diergezondheid, juli 2020, wordt in nummer 4.1.3.2 toelichting gegeven op pluimvee en in gevangenschap levende vogels.

Uit deze toelichting komt naar voren dat het verbod alleen van toepassing is op pluimvee.

Het organiseren van evenementen met pluimvee is vanuit het oogpunt van risico's voor vogelgriep niet wenselijk.

Daarom is het organiseren van evenementen met pluimvee in het Besluit houders van dieren verboden (artikel 4.18).